

son. Jeg antager, at det er en overordentlig god Ting, at der kan gives dem Løselighed til at foretage sig i sliche Retninger, da jo ellers Garnisonslivet i saa mange andre Retninger er høist uheldigt; men, som sagt, jeg haaber ikke, at der gjøres nogen Indvending, og jeg skal derfor ikke opholde Thinget videre derved.

Jeg skal nu tillade mig at komme til det Forslag, som jeg har stillet til § 27 under Nr 88. Det gaar ud paa at dække det gamle kongelige Theaters Gjæld til Sorø Akademi. Som bekendt eksisterer Theatret ikke mere paa den finantsielle Maade som tidligere; Theatret var tidligere, som alle vide, en Anstalt, som fik et fast Tilskud af Statskassen, og hvis Budget kun opførtes indenfor Linien paa Finantsloven. Man sagde væsentlig til det: I maa komme ud af det med 50,000 Kr., saa kunne I nogenlunde agere med Ebers Midler som I ville. Dog blive naturligvis baade Theatrets Budget og dets Regnskab meddelte til Finantsudvalget, men man indstremtede sig dog væsentlig til enkelte Bemærkninger derved, og lod saa iøvrigt Sagen gaa, naar ikke meget store Ulemper fremtraadte. Dersom dette Forhold var vedblevet at bestaa, vilde jeg aldrig have været med til at eftergive Theatrets Gjæld, og jeg har ogsaa, hver Gang Sagen har været fremme, stillet mig saaledes, at jeg modsatte mig det. Men fra det Dieblit, man opgiver Theatrets særlige Stilling og fører dets Budget saaledes ind paa Finantsloven, at Devillingsmyndigheden afgjør, hvormegent der maa anvendes til hver enkelt Post, siger jeg, at der ikke er nogen Mening i, at man vedbliver at beholde Noget, som kaldes Theatrets Gjæld fra det tidligere Forhold. Det er dette Stufsystem, som man dog forðømmer paa alle andre Omraader, og som jeg derfor finder, at man ogsaa bør komme bort fra her. Det erede Thing har maasse lagt Mærke til, at Finantsudvalget iaar har fordret af Kultusministeren, at til næste Aar skal Theateraaret omlægges i Lighed med Finantsaaret, hvorved det altsaa betegner, at det ikke er dets Agt at vende tilbage til den tidligere Tilstand med Theatret som et Institut, der havde en særegen Stilling overfor Staten. Under disse Forhold er det, at jeg har foreslaaet, at Tilbagebetaling skal finde Sted. Det erede Thing vil erindre, at der ved 2den Behandling var stillet Forslag i lignende Retning, men paa en anden Maade end det herværende, idet det jo gik ud paa, at Finantsministeren benyndiges til af Reserveconden at udrede et Beløb af 4 pCts rentebærende Obligationer, stort 2,270,300 Kr., saavidt jeg erindrer. Det vandt ikke Thingets Bisal, og jeg kan ogsaa meget godt forstaa, at visse Grunde da gjorde, at de, der ellers kunne ønske dette Forhold afviklet, dog ikke vilde gaa ind derpaa paa den Maade. Hvad mig selv angaar, stemte jeg for Forslaget; men det er aabenbart, at det havde visse Ulemper, idet disse Oblig-

ationer da skulde realiseres med Tab, eller ogsaa skulde hele Summen laanes ud i Obligationer, forsaavidt den ikke blev liggende i Kassen, men hvad jeg mest befrygtede, var, at Pengene skulde blive liggende som Obligationer her, og det var den Grund, jeg mest havde imod Forslaget. Det er en almindelig Klage her i Landet, ogsaa her i Thinget, at de Midler, der findes under Reserveconden og Kassebeholdningen, ere urimelig store i Forhold til vort Budget. Det er dernæst en Kendsgjerning, at Folkethinget udøver en temmelig lille Indflydelse paa de Midler, der henligge saaledes. Derimod vil vistnok Enhver erkjende, at Folkethinget med Hensyn til Sorø Akademis hele Budget har øvet en meget stor Indflydelse. Der er vel neppe nogen separat Fond, paa hvilken der findes saa stærke Spor af Folkethingets Indvirkning derpaa som netop Sorø Akademi. Altsaa naar de gaa ud fra det Sted, hvor de nu henligge til ingen Nytte, hvor de fylde Statskassen og mangfoldiggjøre de Midler, hvorover Regjeringen har en større Indflydelse, end Mange her ønske, og naar de da gaa over til et Institut, som jeg antager vil laane dem ud i mindre faste Eiendomme i Landet, saa tror jeg, at de komme paa et Sted, hvor der er en høj Grad af Erang til dem, og det er navnlig dette, som har bevæget mig til at fremkomme med dette Forslag til 3die Behandling. Jeg skal imidlertid bemærke, naar jeg har stillet dette Forslag, er det under den udtrykkelige Forudsætning, at den erede Minister her vil erklære, at han er villig til, snarest ske kan, at ublaane disse Midler i faste Eiendomme over det hele Land. Dersom den erede Minister ikke vil afgive denne Erklæring, erklærer jeg, at jeg tager Forslaget tilbage, da jeg saa ikke opnaar det, som netop er Hovedøiemedet, i hvilket jeg har stillet Forslaget. Jeg skal endnu sige et Par Ord om min Betragtning af denne Sag. Det er min Overbevisning, at den ikke er eller bør være noget Partispørgsmaal. Det er dernæst min Overbevisning, at, efterat Theatret har mistet sin særlige Stilling, kan det ikke længer siges at være et Principspørgsmaal, som kan være til Hindrer for Iverksettelsen af denne Forholdsregel. Jeg skal dernæst tillade mig at udtale, at der fra de forskjellige Sider er fremkommet Klage over de store Vanskeligheder, der ere ved at erholde Laan i Eiendomme, navnlig i Landeieendomme i Sylland. For at vise, at det er fra forskjellige Sider, er Klagen er fremkommen, skal jeg gjøre opmærksom paa, at der — hvad der meget har tilfredsstillet mig — i „Morgenbladet“ for 18de April d. A. er udtalt en Hensigt til dette Things Medlemmer, om de dog ikke kunne gjøre Noget for at afhjælpe den store Erang, der i saa Henseende er tilstede. Der klages over Mangel paa Opmærksomhed for Landbrugets vanskelige Stilling, og der opfordres til, at man skal søge at skaffe Mid-